

PREEKSCHETS VANUIT EEN ROOMS-KATHOLIEKE INVALSHOEK

Teksten: Efeziërs 5, 21 – 32

Auteur: Diaken Wim van den Dool

Drs. Wim van den Dool is werkzaam bij het rooms-katholieke Aartsbisdom Utrecht als kanselier en bisschoppelijk gedelegeerde voor het katholiek onderwijs en is als diaken verbonden aan de parochie Licht van Christus te Vleuten en De Meern. Hij is gehuwd met Clara en vader van vier kinderen.

Marriageweek 2018 Thema: Face2face

*Preek bij de lezing uit de brief van Paulus aan de Efeziërs (5, 21-32)
op de 21^e zondag door het jaar in het B-jaar van het rooms-katholieke lectionarium*

Wat is liefde?

Wat is liefde? Dat lijkt een rare vraag, want dat weten we allemaal. Twee geliefden hoeven elkaar maar te zien en ze zijn gelukkig. Dat is het romantische plaatje van de liefde. Soms lijkt het net een sprookje: ze keken elkaar diep in de ogen, vielen elkaar om de hals en leefden nog lang en gelukkig. In films gaat het zo en soms ook in het echt. Het gevoel springt over en het is goed. Twee mensen die aan elkaar genoeg hebben. Zulke romantische films blijven gemaakt worden, want wij mensen verlangen naar liefde en we blijven hopen op het geluk dat de liefde brengt. Maar de liefde is lang niet altijd zo eenvoudig. Gevoelens komen en gevoelens gaan. Wat doe je als je relatie stroef loopt? Wat doe je als je niet weet hoe je samen verder kan gaan? Wij allemaal weten wel voor een stukje wat liefde is, maar nooit helemaal. De één heeft misschien meer liefde ervaren en meer liefde gegeven dan een ander, maar wij allemaal zoals we hier zitten, zijn nog aan het ontdekken wat liefde is. Daarom is het ook spannend om aan een huwelijk te beginnen. Je weet niet wat het leven je brengen zal en je weet niet hoe je liefde zich ontwikkelen zal.

Wat is liefde? Het christelijk geloof zegt, dat het in het leven draait om de liefde. God is liefde en echt mens zijn is liefhebben.

Wederkerigheid en overgave

We lezen net de woorden die de apostel Paulus schreef aan gehuwde mannen en vrouwen. Ik kan me voorstellen, dat je hier met kromme tenen naar geluisterd hebt. Wat moet je met zinnen als: "Vrouwen, weest onderdanig aan uw man"? Dat is toch niet meer van deze tijd? Nee, natuurlijk niet! Maar voordat we geblokkeerd raken door dit soort zinnen, moeten we toch nog wat beter luisteren naar wat Paulus zegt. Hij gaat wel mee met de cultuur van zijn tijd, maar hij gaat er ook op een heel creatieve manier tegen in. Hij begint met: "Wees *elkaar onderdanig* uit ontzag voor Christus!" Hij heeft het dus over een *gelijkwaardige* verhouding van man en vrouw. Alleen vraagt hij wel wederzijdse "*onderdanigheid*". Als het echt wederzijds is, kan het niet onderdrukkend zijn, maar toch... dat woord "onderdanig" schuurt in onze tijd.

En wat zegt Paulus dan tegen de mannen? "Mannen, hebt uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar opgeofferd om haar te heiligen". Mannen houdt hij het voorbeeld van Christus voor die zich totaal gegeven heeft. Zo daagt Paulus mannen uit tot de grootste dienstbaarheid en opoffering.

Maar waarom zou je je klein moeten maken en je moeten opofferen als je liefhebt? Denk eens aan een liefdevolle moeder die zorgt voor haar baby. Het kind kan nog heel weinig. Bijna iedereen voelt aan, dat je je in zo'n situatie moet aanpassen aan die baby om goed voor dat kind te kunnen zorgen. En zo gaat het steeds in de liefde. Liefde is je klein maken om de ander verder te helpen en er plezier in hebben als het goed gaat met de ander. Liefde is je niet direct bekommeren om je eigen positie, maar eerst zorgen voor de ander. Dat is de dienst, waartoe de liefde je roept.

Christus heeft ons laten zien wat liefde is tot het uiterste; het is liefde die accepteert om pijn – en zelfs veel pijn – te lijden als de liefde daarmee gered kan worden. Christus heeft zichzelf uit liefde helemaal gegeven.

Het mystieke perspectief

De apostel Paulus ontdekt een diep verband tussen de liefdeseenheid van man en vrouw en de eenheid van Christus met de Kerk. Paulus ziet in de eenheid van man en vrouw een afspiegeling van de liefde en de eenheid van Christus en de Kerk. Dat is prachtig mystiek perspectief, maar staat dat niet heel ver van ons af? Is dat niet een idealistisch plaatje, mooi voor stellen die net getrouwd zijn, maar iets dat niet vol te houden is? Hoeveel geliefden redden het niet samen en gaan uit elkaar, met alle pijn die dat geeft?

Laten we wel bedenken: de liefde van Christus voor de Kerk is niet een liefde voor een ideale groep mensen. Christus is gestorven, omdat gelovigen Hem niet begrepen en afwezen. Christus' liefde is wat anders dan dat je het gezellig hebt met een paar vrienden. Dat vindt Jezus wel mooi, maar Hij wil meer; Hij wil zelfs dat je je vijanden liefhebt. Zijn goddelijke liefde

voor mensen heeft Hem het leven gekost. En het is met *die liefde* dat gehuwden elkaar mogen beminnen. Dat is geen rozengeur en maneschijn, maar radicale inzet.

Hoe kun je elkaar liefhebben met de liefde van Christus? Dat vraagt van je dat je bereid bent om offers te brengen in het belang van de ander. Maar het vraagt allereerst dat je een diep respect hebt voor je partner; dat je op een tedere manier en met achting naar elkaar kijkt en met achting elkaar aanraakt.

Gebrokenheid en mildheid

Veel mensen zitten met de pijn dat dit niet gelukt is; ze hebben gestreden om elkaar vast te houden maar hebben de wegen naar elkaar niet gevonden. Wie met dat verdriet in zijn of haar leven zit, mag dat tegenover God uitspreken, in het besef dat God zondaren bemint. God houdt van mensen die bepaald niet ideaal zijn.

Maar laten we bij alle verdriet en gebrokenheid in onze tijd vasthouden aan de *mogelijkheid* van dat goede leven. Laten we niet zo teleurgesteld raken, dat we denken dat echte diepe liefde, die beleefd wordt in vrede, niet zou kunnen. Laten we God bidden om zijn hulp en laten we dan werken aan een klimaat van mildheid, tederheid, eerbied en respect, een klimaat van vertrouwelijkheid en zuiverheid.

Moeder Teresa zei eens:

“Mensen die elkaar echt liefhebben zijn de gelukkigste mensen ter wereld. We zien dat bij onze allerarmsten. Ze houden van hun kinderen en ze houden van hun gezin. Ze hebben misschien maar heel weinig - in feite hebben ze misschien helemaal niets - maar het zijn gelukkige mensen.”

Moeder Teresa kende ook de andere kant; ze heeft gezegd:

“Het is heel gemakkelijk om iemand lief te hebben die ver weg is. Het valt lang niet altijd mee diegenen lief te hebben die vlak bij ons zijn. Het is gemakkelijker een behoeftige een bord rijst aan te bieden om zijn honger te stillen dan om de eenzaamheid en de angst weg te nemen van iemand onder ons eigen dak, die zich niet bemind voelt.”

Laten we thuis beginnen om elkaar lief te hebben met de liefde van Christus. Besef dat je als man en vrouw samen door je huwelijk de liefde van Christus voor zijn Kerk mag uitbeelden. Het is tegelijk een geschenk en een opdracht om de eeuwige liefde van Christus voor mensen zichtbaar en tastbaar te maken.

Besef dat het leven een geschenk is dat je van God ontvangt; laat de belangeloze liefde van God je helpen om trouw te zijn, hartelijk en dienstbaar aan elkaar. Christus wil er zijn voor ons; mogen wij zo ook mensen zijn, die er willen zijn voor elkaar en die elkaar beminnen met de liefde van Christus.

Amen.